

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Яхёзода Голиб Яхё дар мавзуи «Шароитҳои педагогии ташаккули асосҳои маърифати экологии кӯдакони синни калони томактабӣ мавриди шиносӣ бо табиати Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисоси 6D010100 - Таълим ва тарбияи томактабӣ (6D010101 - Назария ва методикаи таълиму тарбияи томактабӣ (педагогикаи томактабӣ)) пешниҳод шудааст

Таҳқиқоти диссертатсионии Яхёзода Голиб Яхё дар мавзуи «Шароитҳои педагогии ташаккули асосҳои маърифати экологии кӯдакони синни калони томактабӣ мавриди шиносӣ бо табиати Тоҷикистон» дар он зоҳир мегардад, ки масъалаи таҳқиқнамудаи диссертант дар масъалаи ташаккули асосҳои маърифати экологии кӯдакони синни калони томактабро дар равандроҳои таълимӣ дар назар дорад.

Мубрами мавзуи таҳқиқот дар он аст, ки он дар марҳалаи муосири тараққиёти ҷамъият масъалаи умумичаҳонии таълиму тарбияи экологӣ ба миён омадааст. Мақсади асосии тарбияи экологии кӯдакони синни томактабӣ ин ташаккул додани маърифати экологӣ дар асоси консепсия мебошад. Огоҳии муҳити зист муносибати эмотсионалии кӯдакон, амалҳои амалӣ ва рафтори табиатро дар бар мегирад. Дониш ва маърифати экологии азхудшуда фаҳмиши кӯдаконро дар бораи арзиши табиат ва ҳаёт, малакаву маҳорат дар муносибат бо табиат, рафтори аз ҷиҳати экологӣ салоҳиятдор дар табиат ва масъулият дар назди табиатро ташаккул медиҳад.

Қайд гардидааст, ки муносибати инсондустӣ, яъне муносибати бошуурона, дуруст, дилсузӣ, шуури экологиро нисбат ба табиат дар кӯдакон аз синни хурдӣ тарбия кардан лозим аст, ки он ҳамчун раванди муттасили воридшавии шахс ба низоми муносибатҳои иҷтимоӣ ва ҳамзамон ҳамчун натиҷаи азхудкунии арзишҳо, меъёрҳо, идеалҳо ва намунаҳои рафтори ҷомеа баррасӣ мешавад, ки шахсиятро ҳамчун узви ҷумҳурияти ҷомеа шакл медиҳад.

Ҳадаф аз андешаҳои дар боло ироашуда аз он шаҳодат медиҳанд, ки мавзуи барои таҳқиқоти диссертатсионӣ интихобнамудаи Яхёзода Голиб Яхё дар шароити муосир бениҳоят муҳим ва дорои аҳамияти махсуси назариявӣ амалӣ мебошад. Довталаби дараҷаи илмӣ дуруст қайд мекунанд, ки усулҳои педагогии ташаккули асосҳои маърифати экологии кӯдакони синни калони томактабӣ мавриди

шиносӣ бо табиати Тоҷикистон, ки тавассути илмҳои педагогӣ пешниҳод шудааст, хусусияти бонизомии ғайолияти мавҷуда ва равиянокии онро ба ҷаҳони ниҳии таълиму тарбия - ташаккули ҳамаҷонибаи шахсияти кӯдаки синни томактабӣ дар ҷанбаи иҷтимоию фарҳангии ҷомеа инъикос мекунад.

Ба таври кофӣ мавҷуд набудани меъёрҳои сифатии ташаккули асосҳои маърифати экологии кӯдакони синни калони томактабӣ низ дида мешавад, ки аз ҷониби доктараби дараҷаи илмӣ дар сатҳи зарурӣ коркард, таҳия ва барои дифоъ пешниҳод шудааст, ки ин метавонад дар оянда заминаи беҳтаре барои ташаккули маърифати экологии кӯдакони синни калони томактабӣ бошад. Кори диссертатсионӣ аз ҷиҳати илмӣ асоснок ва ба таври мукаммал таҳқиқу баррасӣ шудааст.

Дар баробари ин, доктараби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқоти диссертатсионии хеш таҳқиқу таҳлили масъалаҳои муҳимро вобаста ба мавзӯи диссертатсия ба нақша гирифта, дар ҳаллу ҷасли онҳо ба қадри имкон дастёб гаштааст:

- раванди ташаккули маърифати экологӣ дар синни калони томактабӣ ҳамчун яке аз масъалаҳои асосии педагогӣ ҳамаҷониба таҳлил карда шудааст;

- метод ва усулҳои самарабахши таълим, инчунин воситаҳои дидактикии ташаккули асосҳои маърифати экологӣ дар асоси истифодаи муҳити табиати Тоҷикистон муайян ва истифода шуданд;

- шароитҳои педагогии инкишофи самарабахши асосҳои маърифати экологӣ дар муассисаи таълимии томактабӣ дар ҳамкорӣ бо МТТ бо оила татбиқ гардиданд;

- амсилаи педагогии «Ташаккули асосҳои маърифати экологии кӯдакон», ки аз ҷузъҳои - таъмини муҳити ашъй-рушддиҳанда; рушди зеҳнӣ, эҳсосӣ ва арзишӣ; инчунин рушди муошират ва эҷодкорӣ иборат аст, дар ҳамкориҳои МТТ бо волидон иборат мебошад коркард ва татбиқ гардидааст;

- «Барномаи кории «Табиат ҳонаи мост. Қадамҳои аввалин ба олами экология» - бо назардошти ҳамгироии машғулиятҳои таълимӣ, сайругашт, саёҳат ба табиати Тоҷикистон бо истифода аз асарҳои адабиёти бадеӣ, бозигҳои миллӣ, одату анъанаҳо мураттаб ва мавриди санҷиш қарор ёфтааст.

- натиҷаҳои бадастомада дар таҳияи барномаҳо ва воситаҳои таълимӣ оид ба тарбияи экологӣ дар МТТ мавриди истифода қарор ёфтааст.

Автореферат мувофиқи талаботи пешниҳоднамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия шуда, ҷобачогузори қисмҳои алоҳидаи он, робитаи мантиқӣ ва муттасили ба пуррагӣ риоя карда шудааст.

Аз ин рӯ, бо боварии том метавон таҳқиқоти илмӣ Яҳёзода Ғолиб Яҳёро қори анҷомёфта ва дорои арзиши илмӣ назариявӣ ва амалӣ ҳисобид.

Хулоса, қори таҳқиқоти Яҳёзода Ғолиб Яҳё дар мавзӯи «Шароитҳои педагогии ташаккули асосҳои маърифати экологии кӯдакони синни калони томактабӣ мавриди шиносӣ бо табиати Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисоси 6D010100 - Таълим ва тарбияи томактабӣ (6D010101 - Назария ва методикаи таълиму тарбияи томактабӣ (педагогикаи томактабӣ)) ба талаботи Низомнома оид ба Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудаанд, ҷавобгӯӣ буда, муаллифи он сазовори дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисоси 6D010100 - Таълим ва тарбияи томактабӣ (6D010101 - Назария ва методикаи таълиму тарбияи томактабӣ (педагогикаи томактабӣ)) мебошад.

Доктори фалсафа (PhD) - доктор
аз рӯи ихтисос, муовини декан
оид ба илм ва инноватсияи

МДТ «Донишгоҳи давлатии
Бохтар ба номи Носири Хусрав»

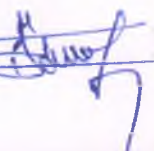
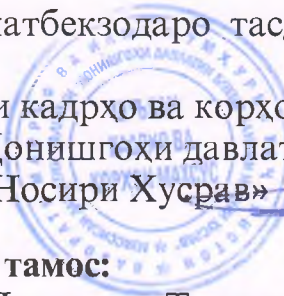

Давлатбекзода В.Д.

05.06.2026

Имзои В.Д. Давлатбекзодаро тасдиқ мекунам.

Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои
махсуси МДТ «Донишгоҳи давлатии
Бохтар ба номи Носири Хусрав»

Исхокзода М.М.

Маълумот барои тамос:

Суроға: 735140. Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Хатлон, ш.Бохтар, кӯчаи Айни, 67. Тел.: (+992) 3233-25481; Моб.: (+992) 931587579.

Email: yays.rajabov@yandex.ru